

Barnrätt i praktiken
Ett kunskapslyftet för kommuner
och landsting/regioner om barns
rättigheter 2017-2019

Karin Sjömillå Fagerholm, jurist

Josefin Bernhardsson, utredare

Barnombudsmannens uppgifter

Lag (1993:335) om Barnombudsman

- Företräda barns och ungas rättigheter
- Bevaka efterlevnaden av barnkonventionen
- Driva på genomförandet av barnkonventionen
- Informera och bilda opinion för barns rättigheter
- Samla kunskap och sammanställa statistik om barns och ungas levnadsvillkor
- Delta i internationellt utbyte om barnkonventionen

Målplan

- Årsteman 2009-2016:
  - Särskilda ungdomshem
  - Sociala barnavården
  - Våld och övergrepp i nära relationer
  - Barn som misstänks för brott
  - Barn med psykisk ohälsa
  - Kränkande behandling och trakasserier
  - Barn med funktionsnedsättningar
  - Barn på flykt

Varför pratar vi med barn?

- Barn är experter
- Delaktiga i beslut som berör dem
- Beslut blir bättre underbyggda och av högre kvalitet
- Om du vill veta hur barn har det, måste du fråga dem!

Unga Direkt

- På allvar lyssna på barn och unga
- Låta dem tala till punkt
- Stör ej samtalet med värderingar eller åsikter

Max18 – Statistik om barn och unga

- <http://max18.barnombudsmannen.se/max18-statistik/>
- Statistik per ämne/kommun/län
- Ämnen:
  - Ekonomi
  - Hälsa
  - Utbildning
  - Trygghet
  - Delaktighet
  - Stöd och skydd
- Resultat sammanställs i rapport på webben

Bakgrund till kunskapslyftet

- Artikel 42 och 4 i barnkonventionen
- Regeringen betonar i sin strategi för att stärka barnets rättigheter att beslutsfattare och yrkesgrupper vars arbete berör barn behöver ha gedigen kunskap om barns rättigheter
- När barnkonventionen blir lag behövs kunskap
- Kommuner och landsting säger att de vill ha mer kunskap om barnkonventionen och hur den kan genomföras.

Vad går uppdraget ut på?

- ”Regeringen uppdrar åt Barnombudsmannen att under perioden 2017-2019 stödja kommuner och landsting/regioner i arbetet med att stärka tillämpningen av barnets rättigheter inom centrala verksamhetsområden”
- Har avsatt 5 miljoner för 2017

Delar i uppdraget

- Kartlägga behov av stöd rörande tillämpning av barnkonventionen
- Erbjudas stöd för vägledning, kunskap och kompetens för tolkning och tillämpning av barnets rättigheter
- Erbjudas stöd för utveckling av metoder och arbetsformer
- Sprida lärande exempel av tillämpningen av barnets rättigheter
- Bidra till nätverksträffar och andra dialogforum för erfarenhetsutbyte
- Erbjudas stöd vad gäller utvärdering
- Sammanställa och analysera resultatet av kommunernas och landstingens/regionernas arbete

Kartläggning

- Enkät till alla kommuner och landsting/regioner
- Fördjupade diskussioner med
  - Barnrättsstrateger/-ombudsmän eller liknande
  - Kommuner
  - Landsting regioner
- Dialog med
  - SKL (inkl olika nätverk)
  - Myndigheter
  - Länsstyrelsen Dalarna – MR-uppdrag
  - Civila samhället

Vad gör vi nu?

- Bygger om vår hemsida
- Tar fram tolkningsverktyg och andra verktyg
  - Allmänna kommentarer
  - Prövning av barnets bästa
  - Utveckla det vi har – Unga Direkt, Max 18
- Tar fram olika koncept
  - Webutbildning
  - Webinars
  - Uppdragsutbildningar

Annand verksamhet kopplat till kunskapslyftet

- Kunskapslyft mot myndigheter
- Kunskap till barn via skolor

Vad Barnombudsmannen redan gjort

- Pejling och dialog 2012-2014
- Unga Direkt – metod för att samtala med barn i utsatta situationer
- Max18 – statistiktjänst
- Material till revisorer
- Film om barnrätts- och ungdomsperspektivet (med MUCF)
- Snart – prövning av barnets bästa

www.barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/barnkonventionen/arbeta-med-barnkonventionen/